Jak mohou školy komunikovat s rodiči žáků s potřebou podpůrných opatření

ŽÁK S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

- Opakujte si, pokud je to možné, mnohokrát s dítětem to nejdůležitější učivo.
- Přeformulujte učební látku s dítětem „do vlastních slov“
- Nechte dítě při učení manipulovat s věcmi
- Poskytujte dítěti potřebný čas pro práci.
- Dohlížejte na bezpečnost dětí při práci s digitálními technologiemi v on-line prostředí.
- Dejte dítěti najevo, že si ceníte jeho pracovního úsilí.
- Užívejte si bezpečné a přátelské klima.
- Chvalte dítě vždy, když si pochvalu zaslouží.

Zdrojový text je dostupný na Metodickém portálu NPI ČR zde Žáci s mentálním postižení

ŽÁK ZE SOCIÁLNĚ ZNEVÝHODNĚNÉHO PROSTŘEDÍ

- Pomozte svému dítěti učit se doma.
- Komunikujte se školou a nebojte se zeptat.
- Dodržujte stejný režim, jako když je škola.
- Umožněte dětem pracovat v klidu.
- Pomozte dítěti rozvrhnout úkoly.
- Odměňte děti za snahu.
- Sledujte s dětmi televizi, nechte je poslouchat rádio.
- Řekněte si o pomoc.

ŽÁK S PORUCHAMI CHOVÁNÍ

- Zařazujte, pokud je to možné, humor do výuky.
- Naslouchejte dítěti
- Počítejte s nižší koncentrací pozornosti
- Pracujte v kratších intervalech
- Snažte se tolerovat psychomotorický neklid – práci prokládejte krátkým odpočinkem, umožněte pohyb, volbu polohy k práci, nekárejte za mimovolní činnosti.
- Pokuste se používat jednoduché a důsledné postupy ke korekci chování,. Nastavte opravdu jednoduchá pravidla, která budou důsledně dodržována.
- Zkuste vše „zviditelňovat“ - např. čas pro žáka, kartičky s důležitými pravidly na stole, znázornění problému a jeho řešení.

Zdrojový text je dostupný na Metodickém portálu NPI ČR zde Žáci s poruchami chování.

ŽÁK S PORUCHAMI AUTISTICKÉHO SPEKTRA

- Pokoušejte se dávat do souvislostí
- Zadávejte úkoly pomocí krátkých, přesných a konkrétních pokynů.
- Při učení využívejte vizuální podporu.
- Strukturalizujte - stanovte kdy, kde, co, jak, jak dlouho, proč?“ se budete učit.
- Texty pro učení upravte tak, aby na jedné stránce nebylo velké množství informací.
- Nastavte dobu trvání práce a odpočinku
- Respektujte přecitlivělé projevy dítěte, nesnažte se je za každou cenu překonat. Důvodem může být zvýšený hluk, pachy apod.
- Nezapomínejte, i když je to obtížné, v denním shonu na účinnost motivace (ať již sociální, materiální či činnostní

Zdrojový text je dostupný na Metodickém portálu NPI ČR zde Žáci s PAS.

ŽÁK S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM

- Zajímejte se o to, zda Vaše dítě dostává úkoly ze školy a zda jim rozumí.
- Komunikujte se školou.
- Vytvořte dítěti prostředí, aby se mohlo učit. Zaveďte pravidelný režim jako během běžné školní výuky. Dítě by mělo vstávat a chodit spát v přibližně stejnou dobu. Dopoledne by čas měl být věnován plnění školní přípravy. Nezapomínejte během dne ani na odpočinek, pobyt venku nebo drobnou pomoc v domácnosti.
- Pomozte dítěti s rozložením a odesíláním úkolů.
- Neváhejte požádat o pomoc. Potřebujete pomoc v komunikaci se školou? Tlumočení a překlady Vám mohou zprostředkovat: www.integracnicentra.cz , www.meta-ops.cz. Pokud Vaše dítě potřebuje pomoct s domácí přípravou, obraťte se na dobrovolníky z organizací www.clovekvtisni.cz nebo www.meta-ops.cz
- Umožněte dítěti kontakt s češtinou. I v době kdy neprobíhá běžná školní výuka, je třeba, aby Vaše dítě aktivně udržovalo kontakt s češtinou a to především tehdy pokud doma nemluvíte česky Inspiraci naleznete na https://cizinci.npicr.cz/tlumoceni-a-preklady/#inforod v rubrice online zdroje pro učení.
- Učte se česky se svým dítětem. Ukažte svému dítěti, že se sami také chce zdokonalovat v češtině. Dívejte se společně na české filmy, vzdělávací programy, poslouchejte audioknihy nebo zkuste interaktivní online výuku jazyků: https://www.cestina2.cz/, https://www.mluvtecesky.netnebo aplikace do mobilu Duolinguo nebo Memrise
- Odměňte dítě za snahu.

Překlad textu v cizích jazycích je dostupný na: https://cizinci.npicr.cz/tlumoceni-a-preklady/#inforod

ŽÁK SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM

- Pracujte s dítětem na vhodném místě opatřeném v případně potřeby zvedací pracovní deskou a vhodným osvětlením. Zvažte i hlučnost prostředí, aby se mohlo dítě dobře orientovat ve sluchových podnětech a mohlo se soustředit na práci.
- Snažte se o co nejmenší dopomoc, sledujte dítě, zda může spolurozhodovat o svých záležitostech, zda se učí odpovědnosti za své úkoly a samostatnosti.
- Podporujte rozšiřování slovní zásoby dítěte
- Střídejte při vyučování činnosti, vkládejte aktivity, při nichž pracuje žák pouze sluchem.
- Pracujte s dítětem tak, aby byla podporována jeho aktivita, volte rozmanité činnosti od péče o domácnost (vaření, praní, žehlení), drobné opravy v domácnosti po péči o zvířata či květiny.
- Dítě se zrakovým postižením potřebuje pohyb stejně jako ostatní děti. Umožněte mu ho.
- Poskytujte dítěti při výuce neustále zpětnou vazbu, aby si dítě nemohlo zafixovat chybná řešení.
- Pobízejte dítě, aby samo hodnotilo svou práci a to nejen její výsledek ale i pracovní návyky a samostatnost.

Zdrojový text je dostupný na Metodickém portálu NPI ČR zde Žáci se zrakovým postižením.

ŽÁK S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM

- Respektujte s velkým ohledem aktuální fyzický i psychický stav žáka, umožněte vhodné polohování i včasnou relaxaci.
- Umožněte dítěti pracovat s kompenzačními pomůckami a speciálními učebními materiály
- Citlivě tolerujte při učení fyzická omezení a obtíže spojené se zdravotním znevýhodněním.
- Používejte, pokud je to možné, multisenzoriální přístup k učení. Znamená to současné působení na více smyslů dítěte při jeho učení – např. práce s texty (případně upravenými pro lepší orientaci - barevné zvýrazňování, zvětšení písma, členění částí textů), práce se zvukovými záznamy učiva, nebo psaní textů na PC/notebooku.
- Pozitivně hodnoťte
- Vytvořte dítěti podmínky pro klidnou samostatnou práci.
- Podněcujte především myšlení dítěte, poskytujte větší prostor pro jeho rozhodování.

Zdrojový text je dostupný na Metodickém portálu NPI ČR zde Žáci s tělesným postižením.

ŽÁK SE SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM

- Zvolte pro dítě se sluchovým postižením pracovní místo tak, aby nebylo oslňováno slunečním nebo jiným ostrým světlem, nemělo světlo v zádech
- Komunikujte s dítětem přátelsky bez emocí
- Nezapomínejte v průběhu komunikace vhodně dávat najevo, že rozumíte, např. pokyvováním hlavou nebo odpovídající mimikou.
- Zařazujte nová nebo podobná slova do kontextu úplné věty.
- Ubezpečujte se aktivně v tom, že dítě probíranému učivu rozumí.
- Podporujte dítě v tom, aby samo ihned upozorňovalo na situace, když něčemu nerozumí.
- Pokoušejte se střídat činnosti náročné na zrakové vnímání s aktivitami vyžadujícími sluchové vnímání.
- Vše důležité pište
- Zvolte cokoli, co bude dítě motivovat k samostatné smysluplné aktivitě.

Zdrojový text je dostupný na Metodickém portálu NPI ČR zde Žáci se sluchovým postižením.

NADANÍ ŽÁCI

- Mluvte s dítětem o současné situaci, zajímejte se o jeho pocity. Nezapomínejte na humor.
- Vytvořte spolu s dítětem program pracovního dne a pokoušejte se ho dodržet.
- Stanovte si spolu s dítětem čas, který může strávit každý den na elektronických zařízeních. Online zařízení jsou skvělým pomocníkem pro uspokojení hladu po informacích.
- Komunikujte se školou
- Nabídněte svým dětem širší nabídku vzdělávacích aktivit. Inspiraci najdete na www.deti.mensa.cz, www.talnet.cz, www.khanacademy.cz, www.ctm-academy.cz, www.talentovani.cz.
- Promluvte s Vaším dítětem o tom, zda nechce nabídnout pomoc s přípravou do školy spolužákům. Pomoc může probíhat přes Skype, WhastApp nebo jiné dostupné online aplikace.
- Užívejte si společně strávený čas.
- Chvalte dítě za každý splněný úkol

Zpracovaly PhDr. R. Votavová, Mgr. A. Kourkzi